תלמוד ירושלמי · מפרשים · גליוני השס · נזיקין

גליוני השס על ירושלמי עבודה זרה

רבי יוסף ענגיל

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

גליוני השס על ירושלמי עבודה זרה

רבי יוסף ענגיל

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/גליוני-השס-על-ירושלמי-עבודה-זרה/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ג 4
הלכה ט 4
פרק ב 4
הלכה ג 4
הלכה ד 4
הלכה ה 4
הלכה ט 5
פרק ג 5
הלכה א 5
הלכה ד 5
הלכה ז 5
הלכה י 5
פרק ד 5
הלכה א 5
הלכה ד 6
הלכה יא 6
פרק ה 6
הלכה א 6
הלכה ג 6
הלכה ד 6
הלכה יג 6

פרק א

הלכה ג

שאלו לר' אמי כו' וסבר מישרי לון כו' א"ל ר' בא והתני ר' סי' כו' א"ר אמי אילו לא ר' בא הי' לנו להתיר ע"ז שלהן כו'. נ"ב דוגמתו ירושלמי גיטין פ"ב ה"ו אתא עובדא קומי ר' אימי בעבד שהביא את הגט כשר א"ל ר' אבא והתני ר' חיי' כו' א"ר אמי (כצ"ל ומש"ש אסי הוא ט"ס) אילולא ר' בא כבר היינו להתיר את אשת איש כו', וגוף סוגי' דכאן הוא ג"כ בירושלמי גיטין פ"ה ה"ט ע"ש:

הלכה ט

ולא יעשה ישראל שושבין לנכרי משום לא תתחתן בם. נ"ב כלומר לא תגרום להם חיתון ומכאן דאסור להעשות סרסור לעכו"ם להמציא לו אשה וע' ירושלמי פסחים פ"ד ה"ג זאת אומרת שאסור להמציא להם זרע ע"ש בק"ע דאפי' לבהמתם אסור להמציא זרע ולעיל בפרקין ה"ו זאת אומרת שאסור להמציא להו עוברין והפי' כהך דפסחים וכנ"ל ודלא כפי' הפני משה לעיל:

פרק ב

הלכה ג

ולכל דבה. נ"ב כל' זה לקמן פ"ה הי"א בסופה, וע"ע ירושלמי שביעית פ"ה ה"ב ודמיא היא כל רבה והוא ט"ס ג"כ תיבת רבה וצ"ל דבה והך דשביעית דומה להך דלקמן פ"ה הי"א וע"ש בירושלמי שביעית ברידב"ז:

הלכה ד

כן (כצ"ל) **אנן אמרין אהין דדון של מימי רגלים לא בלע**. פי' אטו נאמר דעביט של מימי רגלים אינו בולע הא וודאי בולע מדחייבין להרחיק ממנו ד' אמות לק"ש כמבואר בבבלי וירושלמי ברכות שלהי מי שמתו ואילו לא הי' בולע לא הי' צריך להרחיק ע' תוס' ברכות שם כ"ה ב' ד"ה גרף [ומ"שש התוס' אפשר דשרי להנ"ל יש ראי' מכאן דוודאי שרי ואולם י"ל כאן לברייתא המובאה בבבלי זבחים ע"ט ב' חרסן של זב וזבה כו' ע"ש דמשם מתבאר ג"כ דעביט של מי רגלים של חרס בולע עש"ה וע"ע בבבלי נדה ס"ב ב']:

הלכה ה

תמן תנינן כו' עד ישנה לאחד שנים עשר חדש. נ"ב ירושלמי שבת פ"ד ה"א ע"ש:

הלכה ט

הדא דאת אמר כו' הא דבר ברי כו'. נ"ב לקמן פ"ה ה"ד:

פרק ג

הלכה א

כד דמיך ר' שמואל כו' אמרין דהוי נסיב כו'. נ"ב ירושלמי פאה פ"א ה"א ע"ש:

קלמרון. נ"ב הוזכר בבבלי שבת פ' א' ע"ש ברש"י והוזכר גם בכלים פ"ב מ"ז וקלמרין המתואמות ובמקואות פ"י מ"א קלמרין הדיוטות כו':

הלכה ד

אלא שהבל המרחץ רע לשינים. נ"ב ע' בבלי שבת ע"א א' פתחו פומייכו כו' וצע"ק:

הלכה ז

גדיי' קורין אותו גלייא. נ"ב ע' תוס' פסחים קי"ט א' דלמ"ד מתחלפת בדל"ד ע"ש ועמ"ש על הגליון בירושלמי ברכות פ"ב ה"ג ד"ה כיון שהי' מגיע כו' ועוד שם פ"ו ה"א ד"ה מהו בל עליך:

הלכה י

רש"א סתמן עובדין לצורה ואינן עובדין לאשי ורבנן אמרי סתמן עובדין לצורה ולאילן. (כצ"ל) ואח"כ מתחיל מאמר בפ"ע וקשיא כו' היינו דהירושלמי מקשה דנהי דר"ש חולק על החכמים להקל מ"מ לא הי' לו לעשות מעשה בפועל להקל נגד החכמים החולקים עליו ונשאר הירושלמי בקושי' ויש כזה סוגי' ערוכה בירושלמי ברכות פ"א ה"א פיסקא מעשה שבאו בניו כו' ע"ש דפריך ור"ג פליג על רבנן ועבד עובדא כוותי' בתמי' [ותיבות "כיוצא בו" דכאן עניינם ממש כתיבת "כוותי'"] וע"ש דמייתי מהך דספיחי שביעית דר' שמעון פליג על רבנן ולא עבד עובדא כוותי' ע"ש כולה סוגי' וע' ירושלמי פסחים פ"ז ה"ב דמקשה ג"כ ר' גמליאל חלוק על חכמים ועושה הלכה כיוצא בו ונשאר ג"כ בקושי' וכמש"ש בגליון והפני משה כאן במחכת"ה לא די שנשתבש בפירוש רק עוד מקשה קושי' על הריטב"א במראה הפנים ד"ה איזהו שלא העתיק יותר ויפה עשה שלא העתיק יותר כי הך וקשיא כו' אין לו עניין כלל אל הקדום והוא קושי' בפ"ע כנ"ל:

פרק ד

הלכה א

ויכרעו אפים כו' עד חסדו על ישראל. נ"ב ירושלמי יומא פ"ג ה"ג ע"ש:

הלכה ד
ומניין ליתן כו'. נ"ב ע' ירושלמי ערלה פ"א ה"ב היא שביר' היא נתיצה:

הלכה יא
בתוך לפישוט ידים. (כצ"ל) וע' שיעור פישוט ידים בירושלמי ב"מ פ"י ה"ו דבית ר' ינאי אמרי כו':

פרק ה

הלכה א
הי' עושה עמו בטובת הנאה כו'. נ"ב פי' שעשה עם העכו"ם בחנם אלא שהעכו"ם יחזיק לו טובה והי' ה"א דהחזקת הטובה על כרחך לא תהי' כפי שיווי השכר דא"כ לא ירויח כלום וא"כ ה"א דאין למשכן מנכסיו רק פחות מכדי שכרו קמ"ל דממשכנין עד כדי שכרו והיינו משום דאפשר שהעכו"ם יחזיק לו טובה באמת כפי שכרו ואף שלא ירויח כלום, הי' עושה עמו חצי יום באיסור וחצי יום בהיתיר ונתן לו העכו"ם ב' סלעים לדמיון עבור כל היום ואין מבורר איזה סלע הוא עבור חצי האסור ואיזה עבור חצי ההיתר יש ללמדו מבריתא דתני' הי' מוכר חולין כו' היינו שהי' לו לדמיון ככר של מע"ש וככר של חולין ומכר שניהם יחד לאיש עבור ב' סלעים דהמעשר תופס דמיו ונמצא דאחד מב' הסלעים נתפש בקדושת מע"ש והב' חולין ואין ידוע איזהו המעשר ואיזהו החולין אזי הדין דאמרי' ברירה ואיזה שירצה חולין יעשה ואיזה שירצה שני יעשה, כך שנינו בבריתא והכא ג"כ כן דיכול לברר אחד מב' הסלעים עבור חצי האיסור ויחזיקו באיסור והסלע הב' יחזיקו בהיתיר ומ"ש אח"ז נישמעינה מן הדא כו' לא קאי עוד אהך דהי' עושה עמו כו' רק קאי לפשוט איזה איבעי' אחרת וחסירה האיבעי' מהירושלמי:

הלכה ג
מה את עביד לה כו'. נ"ב עמ"ש על הגליון הי"ג ד"ה ומודה רשב"ג:

הלכה ד
ר' יוסי בעי מעתה לא נחוש כו'. נ"ב ירושלמי שביעית פ"ו ה"א:

הלכה יג
ומודה רשב"ג ביין לתבשיל שהוא אסור כו'. נ"ב ע' פני משה דהיין מכשיר להתבשיל כו' וצע"ג מירושלמי שבועות פ"ג ה"ב אם בטועם טעם יין לתבשיל והלא הטעם לפגם וגם לעיל הלכה ג' מה את עביד לה כיין ביין או כיין לתבשיל נ' דצ"ל אח"ז אין תעבדינה כיין ביין דברי הכל אסור ואין תעבדינה כיין לתבשיל מחלוקת ר"מ וחכמים [והוא בחילוף

ממש"כ דכמש"ש אין לו שום מובן כלל] והיינו דיין לתבשיל הוא נותן טעם לפגם ותלוי בפלוגתא דר"מ וחכמים אי נוטל"פ אסור או שרי ואולם י"ל דמשם אין ראי' דשם י"ל הכוונה מה את עביד לה לייי"נ ע"ג ענבים ובוקעות כיין ביין כו' והיינו דפשיטא לי' דיין ע"ג ענבים מבוקעות הוא נוטל"פ ומספקא לי' אי יין וענבים חשוב מין במינו והוי כמו ביין דהוא בכל שהוא וע"כ אף דנוטל"פ מ"מ אסור דגם בנוטל"פ משהו מיהא איכא או חשוב מבשא"מ כיין לתבשיל ואזי תלוי בפלוגתא דר"מ ורבנן אי נוטל"פ אסור או לא ויוכל להיות דיין בתבשיל באמת אינו נוטל"פ והש"ס נקיט לי' רק לדמיון מבשא"מ ודו"ק: